

INFLAATIO JA KOTITALOUDET

Hidas inflaatio lisää kulutusta maltillisesti

Ennustemme mukaan kuluttajahintaindeksillä (KHI) mitattava inflaatio on 1,3 prosenttia vuonna 2025. Vuosina 2026 ja 2027 inflaatio on 1,9 ja 2,0 prosenttia. Yksityisen kulutuksen ennakoimme kasvavan kuluvana vuonna 0,5 prosentilla. Vuonna 2026 yksityisen kulutuksen kasvu on 1,2 prosenttia ja hidastuu 0,7 prosenttiin vuonna 2027.

INFLAATIO MALTILLISTUNUT – PALVELUT, KOROT JA VEROMUUTOKSET OHJAAVAT KEHITYSTÄ

Inflaatio hidastui Suomessa 1,6 prosenttiin vuonna 2024. Kuluttajahintaindeksillä mitattavaa inflaatiota kiihdyttivät palvelut ja asuntolainojen korot, kun taas energian hinnat alensivat inflaatiota. Jos jätetään asuntolainojen ja kulusluottojen korot pois tarkastelusta, inflaatio kiihtyi viime syksynä, mikä johtui palveluiden, kuten terveydenhuollon, kallistumisesta ja yleisen arvonlisäverokannan 1,5 prosenttiyksikön korotuksesta. Tällä hetkellä palvelut ovat merkittävien hintoja nostava kulutuserä, kun taas ruuan, energian ja muiden hyödykkeiden hinnoissa nousupaine on maltillista.

Veromuutosten vaikutus inflaatioon nousi lähes prosenttiyksikköön tammikuussa 2025. Syksyn ennusteessamme oletimme yleisen arvonlisäverokannan korotuksen siirtyvän täysimääräisesti kuluttajahintoihin syyskuusta alkaen, mitä ei ole vielä tapahtunut. Oletamme, että ve-

- » Ennustejaksolla inflaatio on maltillista ja vakiintuu noin kahteen prosenttiin vuosina 2026–2027
- » Yksityisen kulutuksen selvä piristyminen lykkääntyy edelleen
- » Terveyspalveluiden ja matkailun kysyntä pitävät yllä palveluiden kokonaiskulutusta

Kuva: Tom Chen, Pixabay.

romuutosten (ml. tammikuussa 2025 voimaan tulleiden) vaikutus siirtyy täysimääräisesti hintoihin kuluvan vuoden aikana. Arvioimme verojen inflaatiota kiihdyttäväksi vaikutukseksi keskimäärin noin 0,9 prosenttiyksikköä kuluvana vuonna. Keventynyt rahapolitiikka laskee asuntolainojen korkomenoja tänä vuonna, minkä arvioimme alentavan KHI-inflaatiota merkittävästi. Ennustamme vuoden 2025 keskimääräiseksi inflaatioksi 1,3 prosenttia.

Ennustamme inflaatiopaineen olevan Suomessa maltillista tulevina vuosina rahapolitiikan pysyessä kutakuinkin nykyisellä tasolla. Inflaatio kiihtyy parantuneen suhdanteen myötä 1,9 prosenttiin vuonna 2026. Inflaatio pysyttelee vastaavissa lukemissa (2,0 prosenttia) vuonna 2027, jolloin ennustamme myös EU:n päästökaupan laajentumisen kasvattavan hintapaineita hieman.

YKSITYINEN KULUTUS PALAUTUU HITAASTI LÄHIVUOSINA

Kuluttajien varovaisuus ja epävarmuus rajoittivat yksityisen kulutuksen elpymistä viime vuonna. Kolmannella neljänneksellä pysyteltiin melko lähellä vuodentakaista volyyymia – muutos vuodentakaisesta oli vain noin 0,2 prosenttia, kun taas viimeisellä neljänneksellä pudotusta tuli 0,7 prosenttia vuodentakaisesta.

Kulutuksen kehitys vaihteli vuoden 2024 loppupuoliskolla eri kulutuserien välillä. Kestävien kulutustavaroiden kulutus supistui edelleen merkittävästi vuoden jälkipuoliskolla ja kolmannella neljänneksellä kulutus väheni peräti 6,1 prosenttia. Lasku jatkui neljännellä neljännek-

KOTITALOUKSIEN KESKEISET LUVUT

	2024	2025e	2026e	2027e
Yksityinen kulutus (%)	-0,1	0,5	1,2	0,7
Inflaatio, KHI (%)	1,6	1,3	1,9	2,0
Säästämisaste (%)	2,5	2,4	1,4	1,1

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

Yksityisen kulutuksen luvut (määrän muutos, kiintein hinnoin) sisältävät myös kotitalouksia palvelevien voittoja tavoittelemattomien yhteisöjen kulutuksen.

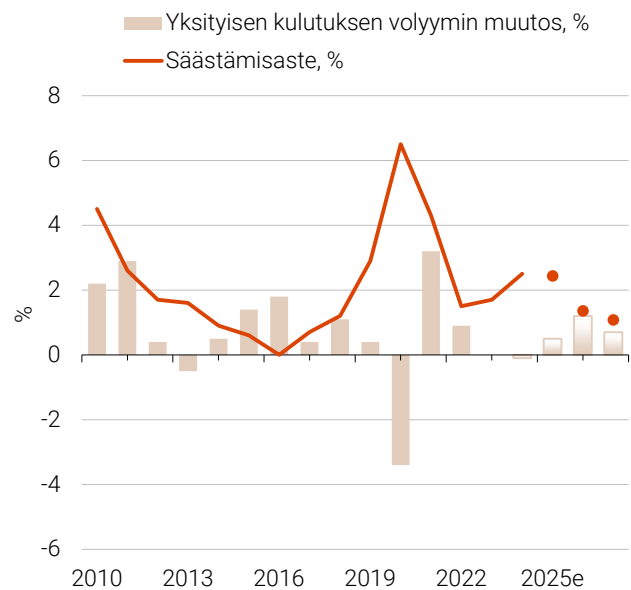
sellä, joskin loivempaan (-1,3 %). Tämä kertoo edelleen jatkuvasta vaimeasta kysynnästä esimerkiksi autojen ja kodinkoneiden kaltaisille pitkäikäisille hyödykkeille. Kuluttajien luottamus näiden osalta ei osoita välittömiä merkittäviä piristymisen merkkejä.

Kulutusrakenteen merkittävimmän erän eli palveluiden kulutus (ml. vuokrat, matkailu ja vapaa-aika) on jatkanut hienovaraisista nousuaan vuoden jälkipuoliskolla, kasvun ollessa kolmannella neljänneksellä 0,5 prosenttia ja neljännellä neljänneksellä yhden prosentin verran. Palveluiden nähdäänkin olevan edelleen kulutuksen kasvussa merkittävin ajuri.

Yksityisen kulutuksen ennustetaan hieman piristyvän ennustejaksolla. Vuonna 2025 kasvua ennakoidaan olevan noin puoli prosenttia, kun taas vuonna 2026 kulutus nousee 1,2 prosenttiin. Taustalla vaikuttavat korkojen aleneminen vuoden 2025 aikana ja kuluttajien ostovoiman asteittainen vahvistuminen. Kuitenkin kiihtyvä inflaatio ennustejakson edetessä nakertaa kuluttajien ostovoimaa, johtaen yksityisen kulutuksen volyymin kasvun maltillistumiseen 0,7 prosenttiin vuonna 2027.

Kotitalouksien säästämisasteen kehitys nojaa useiden taloudellisten ja sosiaalisten tekijöiden yhteisvaikutukseen. Sen arvioidaan olevan edelleen positiivinen, 2,4

KUVIO 1. YKSITYISET KULUTUSMENOT JA SÄÄSTÄMISASTE 2010–2027

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

prosenttia kuluvana vuonna, heijastellen varautumista riskeihin ja vallitsevaan epävarmuuteen. Säästämisasteen kuitenkin arvioidaan laskevan asteittain ensin 1,4 prosenttiin vuonna 2026 ja 1,1 prosenttiin vuonna 2027. Pitkään lykätty patoutunut kulutus voi joissain väestöryhmissä alkaa osin purkautua madaltaen säästämisastetta.

Yhteenvetona yksityinen kulutus elpyy kituliaasti lähivuosina, ja pohjautuen erityisesti korkojen laskuun, reaalitylojen muutoksiin ja patoutuneeseen kysyntään. Palveluiden kysyntä säilyy keskeisenä ajurina, mutta kotitalouksien varautuminen epävarmuuden vallitessa hillitsee kulutuksen volyymin kasvua. ■

LISÄTIETOJA

JUHO KOISTINEN
ennustepäällikkö

040 940 2833
juho.koistinen@labore.fi

www.labore.fi

MILLA NYSSÖLÄ
johtava tutkija

045 7750 2062
milla.nyssola@labore.fi

